

22 Αυγούστου 2018

1 Μιγαδικοί - Σχεσεις Euler

- $a + jb = \rho e^{j\theta}$, $\rho = \sqrt{a^2 + b^2}$, $\theta = \tan^{-1} \frac{b}{a}$
- $e^{j\theta} = \cos(\theta) + j \sin(\theta)$
- $|e^{j\theta}| = 1$, $\forall \theta$
- $\cos(\theta) = \frac{e^{j\theta} + e^{-j\theta}}{2}$, $\sin(\theta) = \frac{e^{j\theta} - e^{-j\theta}}{2j}$
- $e^{\pm j\pi} = -1$, $e^{\pm j\pi/2} = \pm j = \mp \frac{1}{j}$
- $e^{\pm j2\pi k} = 1$, $e^{\pm j\pi k} = (-1)^k$

2 Σήματα

$$\text{Ενέργεια: } E_x = \int_{-\infty}^{+\infty} |x(t)|^2 dt$$

$$\text{Ισχύς: } P_x = \lim_{T \rightarrow +\infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T |x(t)|^2 dt$$

$$\text{Ισχύς περιοδικού σήματος: } P_x = \frac{1}{T_0} \int_{T_0} |x(t)|^2 dt$$

2.1 Συνάρτηση Δέλτα

- $\int_{-\infty}^{\infty} \delta(t) dt = 1$
- $\int_{-\infty}^{\infty} x(t) \delta(t \pm t_0) dt = x(\mp t_0)$
- $\delta(t - t_0) * x(t - t_1) = x(t - t_0 - t_1)$
- $x(t) \delta(t \pm t_0) = x(\mp t_0) \delta(t \pm t_0)$

2.2 Βηματική Συνάρτηση

- $u(t) = \begin{cases} 1, & t > 0 \\ 0, & t < 0 \end{cases}$
- $\frac{d}{dt} u(t) = \delta(t)$
- $\int_{-\infty}^t \delta(\tau) d\tau = u(t)$

2.3 Παλμοί

- $Arect(t/T) = \begin{cases} A, & -T/2 < t < T/2 \\ 0, & \text{αλλού} \end{cases}$
- $Atri(t/T) = \begin{cases} A(1 - |t|/T), & -T < t < T \\ 0, & \text{αλλού} \end{cases}$

3 Ημίτονα

- $x(t) = A \cos(2\pi f_0 t + \phi) = A \Re\{e^{j(2\pi f_0 t + \phi)}\}$
 - Περίοδος: $T_0 = \frac{1}{f_0}$
 - Συχνότητα: $f_0 = \frac{1}{T_0}$
- Για πραγματικά σήματα:
 - Φάσμα πλάτους : άρτια συνάρτηση
 - Φάσμα φάσης : περιττή συνάρτηση
- $x(t) = \sum_{k=0}^N A_k \cos(2\pi f_k t + \phi_k)$
 - Περιοδικό αν $\frac{f_i}{f_j}, i \neq j$ είναι λόγος ακεραίων
 - Περίοδος (αν υπάρχει): $T_0 = \text{ΕΚΠ}\{T_k\}$ ή $f_0 = \text{ΜΚΔ}\{f_k\}$
 - Ισχύς: $P_x = A_0^2 + \sum_{k=1}^N \frac{A_k^2}{2}$

4 Σειρές Fourier

- Εκθετική σειρά Fourier:
 - $x(t) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} X_k e^{j2\pi k f_0 t}$
 - $X_k = \frac{1}{T_0} \int_0^{T_0} x(t) e^{-j2\pi k f_0 t} dt$
 - $X_k = |X_k| e^{j\angle X_k}$
 - $X_0 = \frac{1}{T_0} \int_0^{T_0} x(t) dt \in \Re, \text{ όταν } x(t) \in \Re.$
- Τριγωνομετρική σειρά Fourier:
 - $x(t) = A_0 + \sum_{k=1}^{\infty} A_k \cos(2\pi k f_0 t + \phi_k)$
 - $A_0 = X_0$
 - $A_k = 2|X_k|$
 - $\phi_k = \angle X_k$

$$\bullet \int_0^{T_0} e^{j2\pi k/T_0 t} dt = \begin{cases} 0, & k \neq 0 \\ T_0, & k = 0 \end{cases}$$

5 Μετασχηματισμός Fourier

- $X(f) = \int_{-\infty}^{\infty} x(t) e^{-j2\pi f t} dt$
- $x(t) = \int_{-\infty}^{\infty} X(f) e^{j2\pi f t} df$
- $X(f) = |X(f)| e^{j\angle X(f)}$

Ιδιότητες σειρών Fourier	
Περιοδικό σήμα	Συντελεστές Fourier
$x(t)$ με T_0	X_k
$y(t)$ με T_0	Y_k
$Ax(t) + By(t)$	$AX_k + BY_k$
$x(t - t_0)$	$X_k e^{-jk2\pi f_0 t_0}$
$e^{j2\pi M f_0 t} x(t)$	X_{k-M}
$x^*(t)$	X_{-k}^*
$x(-t)$	X_{-k}
$x(at)$, $a > 0$	X_k , με περίοδο T_0/a
$\int_{T_0} x(\tau) y(t - \tau) d\tau$	$T_0 X_k Y_k$
$x(t)y(t)$	$\sum_{l=-\infty}^{\infty} X_l Y_{k-l}$
$\frac{dx(t)}{dt}$	$jk2\pi f_0 X_k$
$\int_{-\infty}^t x(\tau) d\tau$	$\frac{X_k}{jk2\pi f_0}$
$x(t) \in \Re$	$\begin{cases} X_k = X_{-k}^*, \\ \Re\{X_k\} = \Re\{X_{-k}\}, \\ \Im\{X_k\} = -\Im\{X_{-k}\}, \\ X_k = X_{-k} , \\ \angle X_k = -\angle X_{-k} \end{cases}$
$x_e(t) = Ev\{x(t)\}$, $x(t) \in \Re$	$\Re\{X_k\}$
$x_o(t) = Od\{x(t)\}$, $x(t) \in \Re$	$j\Im\{X_k\}$
$\frac{1}{T_0} \int_0^{T_0} x(t) ^2 dt$	$\sum_{k=-\infty}^{\infty} X_k ^2$

Ιδιότητες μετασχηματισμού Fourier	
Σήμα	Μετασχηματισμός Fourier
$x(t)$	$X(f)$
$y(t)$	$Y(f)$
$Ax(t) + By(t)$	$AX(f) + BY(f)$
$x(t \pm t_0)$	$X(f)e^{\pm j2\pi f t_0}$
$e^{\pm j2\pi f_0 t} x(t)$	$X(f \mp f_0)$
$x^*(t)$	$X^*(-f)$
$x(-t)$	$X(-f)$
$x(at)$	$\frac{1}{ a } X\left(\frac{f}{a}\right)$
$x(t) * y(t)$	$X(f)Y(f)$
$X(t)$	$x(-f)$
$x(t)y(t)$	$X(f) * Y(f)$
$\frac{d^n x(t)}{dt^n}$	$(j2\pi f)^n X(f)$
$\int_{-\infty}^t x(\tau) d\tau$	$\frac{X(f)}{j2\pi f} + \frac{X(0)\delta(f)}{2}$
$x(t) \in \Re$	$\begin{cases} X(f) = X^*(-f), \\ \Re\{X(f)\} = \Re\{X(-f)\}, \\ \Im\{X(f)\} = -\Im\{X(-f)\}, \\ X(f) = X(-f) , \\ \angle X(f) = -\angle X(-f) \end{cases}$
$x_e(t) = Ev\{x(t)\}$, $x(t) \in \Re$	$\Re\{X(f)\}$
$x_o(t) = Od\{x(t)\}$, $x(t) \in \Re$	$j\Im\{X(f)\}$
$\int_{-\infty}^{\infty} x(t) ^2 dt$	$\int_{-\infty}^{\infty} X(f) ^2 df$

Πίνακας Σειρών Fourier	
Περιοδικό σήμα	Συντελεστές Fourier
$x(t) = \begin{cases} A, & 0 < t < \frac{T_0}{2} \\ -A, & \frac{T_0}{2} < t < T_0 \end{cases}$	$X_k = \frac{2A}{\pi k} e^{-jk\pi/2}$, k περιπτά
$x(t) = \begin{cases} A, & 0 < t < \frac{T_0}{2} \\ 0, & \frac{T_0}{2} < t < T_0 \end{cases}$	$X_k = \frac{A}{\pi k} e^{-jk\pi/2}$, k περιπτά
$x(t) = \frac{2A}{T_0} t$, $-\frac{T_0}{2} < t < \frac{T_0}{2}$	$X_k = \frac{A}{\pi k} (-1)^k e^{jk\pi/2}$
$x(t) = Atri\left(\frac{t}{\frac{T_0}{2}}\right)$, $-\frac{T_0}{2} < t < \frac{T_0}{2}$	$X_k = \frac{2A}{\pi^2 k^2}$, k περιπτά
$x(t) = \sum_{k=-\infty}^{+\infty} \delta(t - kT_0)$	$X_k = \frac{1}{T_0}$

- $|X(f)| = \sqrt{\Re^2(f) + \Im^2(f)}$, $\angle X(f) = \tan^{-1} \frac{\Im(f)}{\Re(f)}$

- $X_k = \frac{1}{T_0} X(f) \Big|_{f=kf_0}$

6 Συστήματα

- Συνέλιξη: $c_{xy}(t) = \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau) y(t - \tau) d\tau$

- Έξοδος συστήματος I:

$$y(t) = x(t) * h(t) \longleftrightarrow Y(f) = X(f)H(f)$$

- Έξοδος συστήματος II: Αν η είσοδος αναπτύσσεται σε άθροισμα ημιτόνων,

$$y(t) = X_0 H(0) + \sum_{k=1}^{+\infty} 2|X_k| |H(f_k)| \cos(2\pi f_k t + \phi_k + \theta(f_k))$$

με $H(f) = |H(f)| e^{j\theta(f)}$

- Κρουστική απόκριση $h(t)$: Η έξοδος ενός συστήματος όταν στην είσοδό του εμφανίζεται η συνάρτηση $\delta(t)$.

7 Συσχέτιση

7.1 Σήματα Ενέργειας

- Επεροσυσχέτιση:

$$\phi_{xy}(\tau) = \int_{-\infty}^{\infty} x^*(t) y(\tau + t) dt$$

- Αυτοσυσχέτιση:

$$\phi_x(\tau) = \int_{-\infty}^{\infty} x^*(t) x(\tau + t) dt$$

7.2 Σήματα Ισχύος

- Επεροσυσχέτιση:

$$\phi_{xy}(\tau) = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T x^*(t) y(\tau + t) dt$$

- Αυτοσυσχέτιση:

$$\phi_x(\tau) = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T x^*(t) x(\tau + t) dt$$

Ζεύγη μετασχηματισμού Fourier	
Σήμα	Μετασχηματισμός Fourier
$\sum_{k=-\infty}^{\infty} X_k e^{j2\pi k f_0 t}$	$\sum_{k=-\infty}^{\infty} X_k \delta(f - kf_0)$
$e^{\pm j2\pi f_0 t}$	$\delta(f \mp f_0)$
$\cos(2\pi f_0 t)$	$\frac{1}{2} \delta(f - f_0) + \frac{1}{2} \delta(f + f_0)$
$\sin(2\pi f_0 t)$	$\frac{1}{2j} \delta(f - f_0) - \frac{1}{2j} \delta(f + f_0)$
1	$\delta(f)$
Arect($\frac{t}{T}$)	$AT \text{sinc}(fT)$
Atri($\frac{t}{T}$)	$AT \text{sinc}^2(fT)$
$\sum_{k=-\infty}^{\infty} \delta(t - kT)$	$\frac{1}{T} \sum_{k=-\infty}^{\infty} \delta(f - k \frac{1}{T})$
$\delta(t)$	1
$sgn(t)$	$\frac{1}{j\pi f}$
$u(t)$	$\frac{1}{2} \delta(f) + \frac{1}{j2\pi f}$
$e^{-a t }, \Re\{a\} > 0$	$\frac{2a}{4\pi^2 f^2 + a^2}$
$e^{-at} u(t), \Re\{a\} > 0$	$\frac{1}{a + j2\pi f}$
$e^{at} u(-t), \Re\{a\} > 0$	$\frac{1}{a - j2\pi f}$
$\frac{t^{n-1}}{(n-1)!} e^{-at} u(t), \Re\{a\} > 0$	$\frac{1}{(a + j2\pi f)^n}$
$-\frac{t^{n-1}}{(n-1)!} e^{at} u(-t), \Re\{a\} > 0$	$\frac{1}{(a - j2\pi f)^n}$
$e^{-at} \cos(2\pi f_0 t) u(t), \Re\{a\} > 0$	$\frac{a + j2\pi f}{(2\pi f_0)^2 + (a + j2\pi f)^2}$
$e^{-at} \sin(2\pi f_0 t) u(t), \Re\{a\} > 0$	$\frac{2\pi f_0}{(2\pi f_0)^2 + (a + j2\pi f)^2}$

7.3 Περιοδικά Σήματα

- Επεροσυσχέτιση:

$$\phi_{xy}(\tau) = \frac{1}{T_0} \int_0^{T_0} x^*(t)y(\tau + t)dt = \sum_{k=-\infty}^{\infty} X_k^* Y_k e^{j2\pi k f_0 \tau}$$
- Αυτοσυσχέτιση:

$$\phi_x(\tau) = \frac{1}{T_0} \int_0^{T_0} x^*(t)x(\tau + t)dt = \sum_{k=-\infty}^{\infty} |X_k|^2 e^{j2\pi k f_0 \tau}$$
- $\phi_x(\tau) = \frac{1}{T_0} \phi_x(\tau, T_0) * \sum_{k=-\infty}^{+\infty} \delta(\tau - kT_0)$
- $\phi_x(0) = E_{\text{οειδής περιόδου}} = P_x = \sum_{k=-\infty}^{\infty} |X_k|^2$

7.4 Φασματικές Πυκνότητες

- $\Phi_{xy}(f) = X^*(f)Y(f)$
- $\Phi_x(f) = |X(f)|^2$
- $\phi_x(0) = \int_{-\infty}^{\infty} \Phi_x(f)df = \int_{-\infty}^{+\infty} x^2(t)dt = E_{\text{σήματος ενέργειας}}$
- $\Phi_x(f) = \frac{1}{T_0^2} \Phi_x(f, T_0) \Big|_{f=kf_0} \delta(f - kf_0)$

8 Μετασχηματισμός Laplace

- $X(s) = \int_{-\infty}^{\infty} x(t)e^{-st}dt$
 - $x(t) = \frac{1}{2\pi j} \int_{\sigma-j\infty}^{\sigma+j\infty} X(s)e^{st}ds$
 - Θεώρημα της αρχικής τιμής: $x(0^+) = \lim_{s \rightarrow \infty} sX(s)$
 - Θεώρημα της τελικής τιμής: $\lim_{t \rightarrow \infty} x(t) = \lim_{s \rightarrow 0} sX(s)$
 - $X(s) \Big|_{\sigma=0} = \int_{-\infty}^{\infty} x(t)e^{-(0+j2\pi f)t}dt = X(f), \sigma = 0 \in ROC$
 - Για ένα ΓΧΑ σύστημα
- $$Y(s) = X(s)H(s), R_y \supseteq R_X \cap R_H$$
- Ανάπτυγμα σε Μερικά Κλάσματα (απλές ρίζες)
- $$\begin{aligned} F(x) &= \frac{b_m x^m + b_{m-1} x^{m-1} + \dots + b_1 x + b_0}{x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \dots + a_1 x + a_0}, \quad m < n \\ &= \frac{P(x)}{(x - \rho_1)(x - \rho_2) \dots (x - \rho_n)} \\ &= \frac{k_1}{x - \rho_1} + \frac{k_2}{x - \rho_2} + \dots + \frac{k_n}{x - \rho_n} \end{aligned}$$
- με $k_i = (x - \rho_i)F(x) \Big|_{x=\rho_i}, i = 1, 2, \dots, n$

9 Ιδανικά Φίλτρα

- Χαμηλοπερατό με συχνότητα αποκοπής f_c :

$$H(f) = \text{rect}\left(\frac{f}{2f_c}\right)$$

- Υψηπερατό με συχνότητα αποκοπής f_c :

$$H(f) = 1 - \text{rect}\left(\frac{f}{2f_c}\right)$$

- Ζωνοπερατό με συχνότητες αποκοπής f_{c1}, f_{c2} :

$$H(f) = \text{rect}\left(\frac{f - \frac{f_{c1} + f_{c2}}{2}}{f_{c2} - f_{c1}}\right) + \text{rect}\left(\frac{f + \frac{f_{c1} + f_{c2}}{2}}{f_{c2} - f_{c1}}\right)$$

- Ζωνοφρακτικό με συχνότητες αποκοπής f_{c1}, f_{c2} :

$$H(f) = 1 - \left(\text{rect}\left(\frac{f - \frac{f_{c1} + f_{c2}}{2}}{f_{c2} - f_{c1}}\right) + \text{rect}\left(\frac{f + \frac{f_{c1} + f_{c2}}{2}}{f_{c2} - f_{c1}}\right) \right)$$

10 Δειγματοληψία

$$f_s > 2f_{max} \quad (\text{ή } T_s < \frac{1}{2f_{max}})$$

Χρήσιμα ζεύγη μετασχηματισμού Laplace		
Σήμα	Μετασχηματισμός Laplace	ROC
$\delta(t)$	1	Όλο το s -επίπεδο
$\cos(2\pi f_0 t)u(t)$	$\frac{s}{s^2 + (2\pi f_0)^2}$	$\Re\{s\} > 0$
$\sin(2\pi f_0 t)u(t)$	$\frac{2\pi f_0}{s^2 + (2\pi f_0)^2}$	$\Re\{s\} > 0$
$\text{Arect}\left(\frac{t}{T}\right)$	$\frac{A}{s}(e^{sT/2} - e^{-sT/2})$	όλο το s -επίπεδο
$u(t)$	$\frac{1}{s}$	$\Re\{s\} > 0$
$-u(-t)$	$\frac{1}{s}$	$\Re\{s\} < 0$
$e^{-at}u(t)$	$\frac{1}{s+a}$	$\Re\{s\} > -\Re\{a\}$
$-e^{-at}u(-t)$	$\frac{1}{s+a}$	$\Re\{s\} < -\Re\{a\}$
$\frac{t^{n-1}}{(n-1)!}e^{-at}u(t)$	$\frac{1}{(s+a)^n}$	$\Re\{s\} > -\Re\{a\}$
$-\frac{t^{n-1}}{(n-1)!}e^{-at}u(-t)$	$\frac{1}{(s+a)^n}$	$\Re\{s\} < -\Re\{a\}$
$e^{-at}\cos(2\pi f_0 t)u(t)$	$\frac{s+a}{(s+a)^2 + (2\pi f_0)^2}$	$\Re\{s\} > -\Re\{a\}$
$e^{-at}\sin(2\pi f_0 t)u(t)$	$\frac{2\pi f_0}{(s+a)^2 + (2\pi f_0)^2}$	$\Re\{s\} > -\Re\{a\}$

Χρήσιμα ζεύγη συνέλιξης		
$x(t)$	$y(t)$	$x(t) * y(t)$
$x(t)$	$\delta(t-T)$	$x(t-T)$
$e^{at}u(t)$	$u(t)$	$\frac{1-e^{at}}{-a}u(t)$
$u(t)$	$u(t)$	$tu(t)$
$e^{at}u(t)$	$e^{bt}u(t)$	$\frac{e^{at}-e^{bt}}{a-b}u(t), \quad a \neq b$
$e^{at}u(t)$	$e^{at}u(t)$	$te^{at}u(t)$
$te^{at}u(t)$	$e^{at}u(t)$	$\frac{1}{2}t^2e^{at}u(t)$
$t^n u(t)$	$e^{at}u(t)$	$\frac{n!e^{at}}{a^{n+1}}u(t) - \sum_{j=0}^n \frac{n!t^{n-j}}{a^{j+1}(n-j)!}u(t)$
$t^m u(t)$	$t^n u(t)$	$\frac{m!n!}{(n+m+1)!}t^{m+n+1}u(t)$
$te^{at}u(t)$	$e^{bt}u(t)$	$\frac{e^{bt}-e^{at}+(a-b)te^{at}}{(a-b)^2}u(t)$
$t^m e^{at}u(t)$	$t^n e^{at}u(t)$	$\frac{m!n!}{(n+m+1)!}t^{m+n+1}e^{at}u(t)$
$t^m e^{at}u(t)$	$t^n e^{bt}u(t)$	$\sum_{j=0}^m \frac{(-1)^j m!(n+j)!t^{m-j}e^{at}}{j!(m-j)!(a-b)!^{n+j+1}}u(t)$ $a \neq b$ $+ \sum_{k=0}^n \frac{(-1)^k n!(m+k)!t^{n-k}e^{bt}}{k!(n-k)!(b-a)^{m+k+1}}u(t)$
$e^{at} \cos(bt+\theta)u(t)$	$e^{\lambda t}u(t)$	$\frac{\cos(\theta-\phi)e^{\lambda t} - e^{-at} \cos(bt+\theta-\phi)}{\sqrt{(a+\lambda)^2 + b^2}}u(t)$ $\phi = \tan^{-1} \frac{-b}{a+\lambda}$
$e^{at}u(t)$	$e^{bt}u(-t)$	$\frac{e^{at}u(t) + e^{bt}u(-t)}{b-a}, \quad \Re\{b\} > \Re\{a\}$
$e^{at}u(-t)$	$e^{bt}u(-t)$	$\frac{e^{at}-e^{bt}}{b-a}u(-t)$

Ιδιότητες διπλευρου μετασχηματισμού Laplace		
Σήμα	Μετασχημ. Laplace	ROC
$x(t)$	$X(s)$	R_x
$y(t)$	$Y(s)$	R_y
$Ax(t) + By(t)$	$AX(s) + BY(s)$	$R \supseteq R_x \cap R_y$
$x(t-t_0)$	$X(s)e^{-st_0}$	R_x
$e^{s_0 t}x(t)$	$X(s-s_0)$	Μετατόπιση του R_x
$x^*(t)$	$X^*(s^*)$	R_x
$x(-t)$	$X(-s).$	$-R_x$
$x(at)$	$\frac{1}{ a }X\left(\frac{s}{a}\right)$	Σταθμισμένο R_x
$x(t) * y(t)$	$X(s)Y(s)$	$R \supseteq R_x \cap R_y$
$\frac{dx(t)}{dt}$	$sX(s)$	$R \supseteq R_x$
$\frac{d^n x(t)}{dt^n}$	$s^n X(s)$	$R \supseteq R_x$
$-tx(t)$	$\frac{dX(s)}{ds}$	R_x
$t^n x(t)$	$(-1)^n \frac{d^n X(s)}{ds^n}$	R_x
$\int_{-\infty}^t x(\tau)d\tau$	$\frac{X(s)}{s}$	$R \supseteq (R_x \cap \{\Re\{s\} > 0\})$

Ιδιότητες μονόπλευρου μετασχηματισμού Laplace		
$\frac{dx(t)}{dt}$	$sX(s) - x(0^-)$	$R \supseteq R_x$
$\frac{d^n x(t)}{dt^n}$	$s^n X(s) - \sum_{i=1}^n s^{n-i} \frac{d^{i-1}}{dt^{i-1}} x(t) \Big _{t=0}$	R_x
$\int_{-\infty}^t x(\tau)d\tau$	$\frac{X(s)}{s} + \frac{1}{s} \int_{-\infty}^{0^-} x(t)dt$	$R \supseteq (R_x \cap \{\Re\{s\} > 0\})$

11 Γενικό τυπολόγιο

- $\text{sinc}(x) = \frac{\sin(\pi x)}{\pi x}, \quad \text{sinc}(x) = \text{sinc}(-x), \quad \text{sinc}(0) = 1$
- $\cos(-\theta) = \cos(\theta), \quad \sin(-\theta) = -\sin(\theta)$
- $\cos(\pi/2 - \theta) = \sin(\theta)$
- $\cos(\pi \pm \theta) = -\cos(\theta)$
- $\cos(\pi/2 + \theta) = -\sin(\theta)$
- $\sin^2(\theta) = \frac{1 - \cos(2\theta)}{2}$
- $\cos^2(\theta) = \frac{1 + \cos(2\theta)}{2}$
- $\sum_{k=-\infty}^{+\infty} \frac{64}{\pi^2(2k-1)^2} = 16$
- $(x^2 + 5x + 4)/(x^2 - 4) = 1 + (5x + 8)/(x^2 - 4)$